

Scoală gazdă

*Scoală gazdă, nu dormi Fiii ușa să-mi deschidă
Florile dalbe (refren) Fete mari lumini
Scoală gazdă nu dormi, s-aprindă
Că nu-i vreme de-a Neveste mese să-nlindă
dormi, Că nu vine fiecare
Ci-i vreme de-a pomeni Ci vin junii satului
Și scoală și fiii tăi Colindând, fumes
Și fiii și fețele cântând.*

Poliția în confruntare cu fenomenul infracțional

Luni, 20 decembrie, a avut loc tradiționala conferință de presă a Inspectoratului județean de poliție. Cu acest prilej a fost făcută o succintă evaluare a activităților pe 1993, chiar dacă anul nu s-a încheiat încă. Din fuga condeiului am reținut: au fost organizate 44 razii și 4260 acțiuni cu efective mărite; au fost constatate plusuri în gestiunea societăților comerciale de 73 milioane lei; pe linie de circulație au fost sancționate aproape 50 mii persoane; s-au înregistrat 190 accidente grave soldate cu 54 morți și 180 răniți; au fost suspendate 4161 permise și 152 au fost anulate; au fost sancționate cu închisoare pentru acte de dezordine, acostare etc. 641 persoane, iar la Legea 12/90 - 234 persoane; s-a reușit reducerea cazurilor de omor cu 35%,

lovituri cauzatoare de moarte cu 83,3%, violuri cu 30,4%, tâlhării cu 5% și cu 100% a furturilor din case de bani și vagoane. Starea infracțională este însă în creștere (în indicatori specifici - plus 64%). Ponderea o dețin infracțiunile judiciare și cele economice. Se mențin ridicate tentativele de omor (plus 7 față de 1992) și vătămările corporale grave (plus 7).
Ca un fenomen nou și îngrijorător s-au comis 15 infracțiuni de ultraj la adresa organelor de ordine.
Apoi: au crescut cu 70% furturile din avuturile particulare îndeosebi din autoturisme și de auto-moto; din 31 autovehicule furate au fost recuperate 23; luările și dările de mită au crescut cu 302 cazuri, traficul de influență cu 66 și infracțiunile la regimul circulației rutiere cu 119; numărul persoanelor cercetate a crescut cu 50%.

Presă a fost informată că în legătură cu legalitatea înmatriculării autoturismelor de proveniență străină s-a primit un telex de la I.G.P. prin care se confirmă că lt.maj. Stoia Horea de la Serviciul circulație a întocmit și eliberat certificate false, depistându-se 7 cazuri de acest gen. A fost sesizată Procuratura militară Brașov.

În legătură cu omorul din Șura Mare, sesizat în 10 decembrie, victima fiind Ana Cornea, în etate de 77 ani, a fost identificat autorul în persoana numitului Miroșit Nicolae Ovidiu, str. Răchitei 654, care în seara zilei de 8 decembrie a pătruns în locuința victimei încercând să o violeze. Cum aceasta s-a opus a sugrumat-o.

Ion SORESCU

"Nici în momentul de față nu este un climat necesar pentru a realiza un guvern cu o componență mai largă". Această declarație a președintelui Iliescu este datată 24 noiembrie a.c. de ziarul "Dimineața", care publică opiniile prezidențiale despre nou creatul Consiliu Economico-Social pe lângă Cotroceni, prezentat ca materializare a unei mai vechi dorințe de depolitizare a reformei, a cărei concepție trebuie să fie pe deasupra unor aplicații tactice operate de guverne inevitabil trecătoare. În paranteză fie spus, această argumentație venea să combată unele temeri ale opoziției, mereu îngrijorată de sprirea puterii prezidențiale. Majoritatea publicațiilor anticotroceniste au prezentat această inițiativă ba ca înființarea unui alt guvern, paralel cu cel din Piața Victoriei, ba ca fantomaticul Consiliu Suprem al Dezvoltării Economico-Sociale, creat de

Ceaușescu, neîntrecut în abilitatea de a crea forme fără fond care își puneau una altelea bețe în roate. Revenind la subiectul nostru, să mărturisim că citatul de mai sus reprezintă unul din puținele motive, dacă nu chiar unicul,

Spre un guvern de coaliție

Regele tulbură un iluzoriu consens

care ar putea justifica recente ieșiri colerice ale președintelui împotriva regelui și a monarhiei. Ar mai fi, poate, unul, cunoscut doar de cei care s-au apropiat cât de cât de personalitatea președintelui: alergia sa cronică față de acest adversar, mai mult închipuit decât aievea.

Dacă trecem peste această trăsătură psihologică - și o facem, pentru că ea, psihologia, nu are voie să conțene în politică -, atunci trebuie să presupunem că Ion Iliescu avea deja în noiembrie

semne certe că o apropiere de Corneliu Coposu, care părea în cursul verii quasicertă, nu mai este acum posibilă.

Care vor fi fost aceste semne nu avem de unde ști deocamdată. Ele nici nu prea au importanță în acest context,

decât ca posibilă motivație a violentei ieșiri a președintelui împotriva regelui și a opoziției promonarhice.

Pentru a înțelege semnificația gestului e bine, poate, să rememorăm faptele și să le reordonăm.

Din timp util, Cotrocenii iau inițiativa creării unui organism panpartid, menit să pregătească sărbătorirea zilei naționale, pentru a evita greșelile anilor precedenți, când ea a fost marcată prin festivități paralele,

CRĂCIUNUL, SĂRBĂTOAREA NAȘTERII DOMNULUI

În pagina a III - a

Tribuna

COTIDIAN INDEPENDENT DIN JUDEȚUL SIBIU

Anul CIX, nr. 1047 | Vineri, 24 decembrie 1993 | 6 pagini, 50 lei (la abonați - 25 lei)

O decizie înțeleaptă

JAN GAVRILĂ RĂMÂNE PRINCIPAL

Fotbaliștii interșiți se află în binemeritata vacanță. Și lor, și familiilor lor le dorim distracție plăcută, sărbători fericite și împlinirea tuturor viselor!

Din discuția pe care am purtat-o ieri cu dl. Mircea Dancu, președintele clubului, am aflat o veste care ne bucură: "Consiliul de administrație al S.C. INTER SPORT S.A. a hotărât să-l mențină și în continuare pe dl. Jan Gavrilă antrenor principal la F.C. Inter, dânsul urmând să-și stabilească în curând colaboratorii. Interșiții își vor relua pregătirile în 12 ianuarie 1994".

TRIBUNA SPORTURILOR

Numărul 196 al "Tribunei sporturilor" este ultimul din acest an. Ca să ne duceți dorul până la următorul număr din 1994, am pregătit un sumar interesant și incitant. Dacă vreți să vă convingeți, cereți săptămânalul nostru luni, 27 decembrie, la toate chioșcurile de difuzare a presei.

EXPOZIȚIE

În zilele de 24, 25, 26 decembrie 1993, Muzeul Brukenthal (Galeria de Artă, Muzeul de Istorie, Muzeul de Istorie Naturală, Expoziția de arme și trofee și Casa Artelor) este închis.

V-ați reînnoit abonamentele pe 1994 la ziarul TRIBUNA?

Dacă n-ați făcut-o încă, luați-vă un răgaz de 10 secunde pentru a afla AVANTAJELE de care beneficiază UN ABONAT PE UN AN DE ZILE!

* Plătiți doar 40 lei/exemplar față de prețul real - prezent și viitor - al publicației noastre.
* Costul abonamentului nu se va mai modifica, indiferent de fluctuația prețului pe exemplar de-a lungul anului 1994.

* Plătiți doar contravaloarea publicațiilor primite în 11 luni, cea de-a 12-a onorând-o redacția noastră.
* Participați automat la tragerea la sorți pentru un nou concurs cu premii pe anul 1994.

Așadar: cu numai 9680 lei - costul unui abonament anual, plus 792 lei taxele poștale - veți avea acces la o sursă de informații cotidiene - exacte, diverse, de mare tiraj - din viața municipiului și județului Sibiu.

CE TREBUIE SĂ MAI ȘTIȚI:

* Costul unui abonament lunar: 880 lei (plus 66 lei taxele poștale)

* Costul unui abonament trimestrial: 2640 lei (plus 198 lei taxele poștale)

* Costul unui abonament semestrial: 5280 lei (plus 396 lei taxele poștale)

NU UITAȚI:

plata abonamentului la TRIBUNA se face până în 27 decembrie a.c. inclusiv.

Balul Crăciunului

Sâmbătă, 25 decembrie, ora 20, la Casa de cultură a orașului Ocna Sibiului are loc tradiționalul Bal al Crăciunului. Își vor da concursul formația de muzică ușoară "Univers" și formația propriei Casei de cultură din localitate. Sunt invitați și așteptați tineri din Ocna Sibiului și din localitățile învecinate.

Pentru cititorii ziarului „Tribuna” și toți sibiienii mei dragi, bucuria revederii și urările mele de sănătate și fericire cu ocazia Crăciunului și a Anului Nou. Vă iubesc pe toți, frați români

La mulți ani,

Nicolae Răceanu

OBSERVATOR

Amănunte în pagina a II - a

CRĂCIUNUL, SĂRBĂTOAREA NAȘTERII DOMNULUI

Colinda aparține poeziei majore

Confreerile de feciori din spațiul românesc - exemplu tipic de sincretism păgâno-creștin în care întâlnești, deopotrivă, ceremonialul de trecere de la o categorie de vârstă la alta, rituri de inițiere, ceremonii de renovare simbolică a anului, precum și rămășițe ale unor datini de purificare similare Saturnaliilor romane, se mai întâlnesc astăzi, în spațiul european, numai la români cu numeroase elemente și structură de tip arhaic.

Dintre nenumăratele "acte" și ritualuri îndătinatate cu care comunitatea sătească a investit această grupare de vârstă, cea mai importantă rămâne aceea de a colinda la Crăciun, la Anul Nou și Bobotează.

Cunoscând concepția populară potrivit căreia tinerii colindători organizați în cete sunt un fel de vrăjitori, "oaspeți buni" cu puterea de a săvârși miracole, în lumea satului românesc intrarea în noul an se făcea și se mai face încă prin ceata de feciori - grup omogen ce exprima gradul cel mai înalt de vitalitate de care dispunea comunitatea - vârsta de voinic.

Iar această trăsătură de vitalitate maximă a confreerilor de feciori constituite de fapt cheia întregului complex de obiceiuri de iarnă fiind vorba de o forță care, în concepțiile magico-religioase străvechi, avea puterea de contaminare, fie de întinere sau de înviore a oamenilor, fie de fecundare sau fertilizare mofică a câmpurilor, dobitoacelor sau a femeilor.

Colindatul rămâne, totodată, una dintre cele mai senine datini tradiționale care deschide omului larg perspectiva optimistă a împlinirii de dorințe și de idealuri, perspectivă accentuată, subliniată și de funcția de mesageri ai fericirii, pe care o au executorii ei - "un fel de magicieni cu puteri supraomenești" - față de ceilalți oameni din comunitatea lor. Rolul augural extrem de important ce li se atribuie colindătorilor în lumea rurală nu poate fi depășit de datina, atât de cunoscută

la români, a primului oaspete din dimineața zilei care începe anul.

Integrată obiceiului, colinda îndeplinește rolul unui cântec care se repetă și se reactualizează la fiecare casă. Adevărate poeme epice și lirice pe care sătenii le-au numit simplu - de voinic, de fată mare, de tineri căsătoriți, indicând mai degrabă starea civilă, momentul din viață în care se află cel

colindat, colindele sunt adevărate giuvaieruri ajunse, prin cizelarea, la o mare desfășurare artistică. De fapt în lumea satului de altădată fiecare gospodar își avea "colinda lui", așa cum fiecare individ din cadrul oricărei comunități rurale își are "cântarea sa" pe care o cunosc toți sătenii.

Colindele au păstrat până astăzi una din cele mai vechi forme ale poeziei noastre populare. Desăvârșirea lor formală s-a petrecut în cursul veacurilor la nivelul întregii comunități românești, nu numai a celei rurale. Numai astfel ne putem explica de ce poezia colindelor se situează - ca frumusețe și valoare la același nivel cu poezia medievală a Europei Occidentale. Aceasta ne îndreptățește să credem că poezia colindelor păstrează ceea ce a creat mai de seamă literatura română medievală înainte de apariția primelor texte scrise.

Etnogeneză și unitară, arhaică și-n același timp evoluată, colinda aparține de drept poeziei majore.

Dr. Ilie MOISE

Colindele ne-au călăuzit prin vremi, păstrându-ne credința curată, limba și demnitatea

Colindele vin din adânc de istorie creștină a poporului român.

Ele s-au născut odată cu nașterea noastră ca popor român și creștin.

creștinării noastre apostolice!

Când n-aveam cărți și școli - am avut colindători.

Când n-aveam încă organizație bisericească - am avut colindători.

Colindele cuprind în esență toată teologia întrupării Domnului, de pe când nu aveam teologi. Ele ne spun cine a fost Dumnezeu, ne spun cum și unde, și de ce s-a întrupat. Ne spun că a fost Dumnezeu născut în chip miraculos din Fecioara Maria, că a venit pentru mântuirea oamenilor. Din jocul Irozilor aflăm că ne va mântui prin jertfa Sa. Cât de dăruit de Dumnezeu e acest popor înțelept și credincios!

Când n-am avut istorie, s-au când istoria ne-a fost bântuită de năvălitorii barbari - am avut colindele.

Când ni s-a interzis educația religioasă - ne-au educat colindele. Cu ele am străbătut prin veacuri de întuneric, de subjugări și de împliniri. Ele au fost expresia trăinicieii sufletului pentru, expresia puterii lui de rezistență. Ele au fost modalitatea în care generațiile și-au transmis mesajul creștin de la una la alta, prin cuvinte și melodii, prelungind lucrarea Bisericii, a preoților, în viața poporului lui Dumnezeu.

Dar ele ne-au menținut vie nu numai credința, ci și limba și conștiința originii latine, și a conștiinței de neam. Au și ele meritul lor în izbânda menținerii continuității noastre de-a lungul a două milenii, în care mulți au vrut să ne înghită, să ne schimbe fie credința, fie neamul:

S-a sculat mîi an/ Bădica Traian, cântă s-au recită colindătorii.

Iată cum ni l-au adus mereu prezent pe Traian. Mai an, adică

nu de mult. Ca și cum colindul s-ar fi născut în al doilea an al sosirii lui Traian, și mereu a rămas așa, viu și actual.

Colindele păstrează și amintirea leagănelui originar al genezei poporului român: Transilvania. Alexe Mateevici, autorul nemuritoarei poezii "Limba noastră" a cules din Basarabia o urătură în care se spune: Am mai ura, am tot ura/ Dar ni-i că om însera/ Că nu suntem de colea/ Da din munți întunecoși/ Să fiți boieri sănătoși/ Dar de unde munți în Basarabia? Dar dacă nu sunt munți în Basarabia, de unde munții în colindă? Eu cred că munții din colindă sunt munții Carpați, de unde s-au împrăștiat românii până unde au putut-o face, păstrând munții în amintire și în colinde.

Un cuvânt aș mai spune: colindele păstrează și exprimă demnitatea solemnă a țaranului gospodar, domn pe bătătura lui, pe pământul lui. Plugar, dar boier. Aceștia sunt "boierii" din colindul cules de Mateevici: Să fiți boieri sănătoși, prezenți de altfel în multe alte colinde, în care e limpede că e vorba de țărani!

Sculați, sculați boieri mari/ Sculați voi români plugari

Acest lucru îl înțelege oricine a fost vreodată musafirul unui gospodar, și a văzut cu câtă solemnitate și cu ce aer de stăpân își primește musafirii, fie ei cât de mari. Acasă la el, el e egal lor.

Filozoful Petre Țuțea făcând o comparație neașteptată, cum îi era obiceiul, a spus odată: Bașea Gheorghe - țaranul român - care se sincronizează cu clopotele de la biserică, e laureat al premiului Nobel, pe lângă Kant! Și e sigur că filosoful nostru a venit să sugereze și un joc de cuvinte și de înțelesuri: Nobel, adică nobilitatea, noblețea țaranului român!

Colindele ne-au călăuzit prin vremi, păstrându-ne credința curată din strămoși, limba și demnitatea.

Dr. Antonie Plănădeală mitropolitul Ardealului

Mulțumită

Judele
Bună seara, bună
Sara din ia-sară
S-o ajungeți cu pace
Și cu sănătate!
Domnule gazdă
S-a sculat domnu gazdă
De-asară de-alaltă sară
Mai vărtos din astă sară
Cu-n colac de grâu curat
C-o coastă de godinac
Și c-o bute de vin
Cu cercurile de alun
D-a vinu-i bun
Și c-o comoară crăiască
Ca feciorii satului
Foarte să-i mulțumească.

Foarte mulțumim!

Inf. Costăchescu Maria, 48 ani, Săliște, jud. Sibiu

Colinda gazdei

Noi umblăm la colindat

Noi umblăm la colindat
Ai lerui, doamne (refren)
Dintr-un sat în celălalt;
Dar gazdele nu-s acasă
Ci-s în vârful munților
Să vrăjească stupilor
Să-și facă scară de ceară
Și să coboare în țară,
Cu secerea subțioară
Să secere la secară
Și la grâu de primăvară
Ca să facă colăței
Să colindăm pentru ei.

Inf. Ioan Alboiu, 60 ani, Poplaca, jud. Sibiu

Colinda gazdei

SOARELE

DOMNULUI NOST

Soare domnu-a răsărit
Cu raze răsând,
Sub pridvoare tot covoare,
Tot covoare mese-ntinse,
Mese-ntinse și sus scrise.
Jos la mese cine șede?
Șede maica lui Ion
De roagă pe sfântul Soare
Ca să-i crească Ion mare,
Să-l vād vrăstă de voinic,
Haină neagră îmbrăcând
Și armele încingând,
Mustăcioară răsucind,
Pe-un bun cal încălecat
Și țările colindând.
Noi cântăm și-o colindăm
Și la gazdă i-o-nchinăm.

Inf. Podariu Andrei, 26 ani, Ghijasa de Jos, jud. Sibiu

Colinda ciobanului (păcurarului)

Paște june, oilere
Florile dalbe (refren)
Pe câmpul cu floricele.
De cu sară prin săcară,
De cu noapte-n grâne coapte,
De cu zori în câmp cu flori
Și le paște și le-nvoalge
Și le zice-ntr-un fluieru
Într-un fluier de lueru.
Gazda noastră-l auziră
Că și din grai așa-i grăiră:
- Bună ziua păcurariu!
- Fi-mi-ai gazdă sănătoasă!
- De-ale cui îi oilere?
- D-ale tale ș-ale mele.
- Dacă-s păcurar d-asară,
Hai rămâi-mi sănătosu
Și m-așteaptă la Sângeorzu,
La Sângeorz c-un miel frumos
Și m-așteaptă la Ispasu,
La Ispas c-un bruș de caș.
Șezi june te veselește
Și nouă ne mulțumește!

Inf. Bogdănel Dorin, 25 ani, Jina, jud. Sibiu

Colindele au fost selectate din culegerea prof. Ilie Moise

Colindă din comuna Slimnic pe muzică de Vicențiu Fântâna

